

...нашого вихованні права суб'єктів правовідносин (відновлювальна функція юридичної відповідальності) і карати правопорушника (функція покарання).

...наша і функції юридичної відповідальності мають дуже важливе значення для кожного громадянина і для суспільства в цілому. Саме через це законодавство приділяє особливу увагу тому, щоб регулювати підстави і порядок притягнення до юридичної відповідальності, а також способи виконання накладених стягнень. Краще попередити злочини, ніж карати. У цьому головна перевага доброго законодавства. Тільки задовольнитися покаранням злочинця є замало для суспільства, головним для нього є попередження злочинів. Як говорив древній філософ: "Злочин не має бути ножем".

Саме з цією метою в середньо-освітніх закладах предмет правознавства вводиться як предмет. Підліткам, які найбільш вразливі і сприймають радше гіршу сторону життя, необхідно навчати негативність поганого вчинку, щоб в майбутньому ці вчинки не переросли у злочини, і ще гірше – у злочин. Адже, найменш обтяжливим для порушника стягненням є попередження. Його зміст полягає в офіційному засудженні проступку уповноваженим органом попередженні про недопустимість вчинення подібних дій у майбутньому. Попередження як юридичної відповідальності, як правило, тягне ті ж самі наслідки, що й інші стягнення. Зокрема, в майбутньому вчиненні правопорушення підвищується ступінь юридичної відповідальності.

Метою будь-якого попередження правопорушення є сформувані правові знання у учнів, громадян та й загалом у громадян в обсязі, необхідному для того, щоб правопорушення не було допущено, а тим самим збережено психічний стан людини, її здоров'я. Правове ознайомлення виконує таке завдання, як формування навичок нормативно-правового мислення, усвідомлення цієї геноциду, расизму та шовінізму, непримиренності до правопорушень, уміння захищати свої права та свободу, своє здоров'я, свою психіку від негативних впливів.

У школах і підприємствах, установах діють різні навчально-освітні програми. Правовий статус громадянина його права, обов'язки та відповідальність визначає закон. Важливим завданням органів, що здійснюють попереджувати правопорушення є формування правосвідомості та правової культури у громадян.

Як і кожний громадянин України, учень чи студент повинен мати уявлення про державу і громадянство, про їх взаємовідносини, про взаємовідносини між суб'єктами суспільства, а вони повинні бути гуманними і терпимими, і не призводити до тих дій, які мають характер правопорушення. Охорона здоров'я особи, піклування про правильний розвиток психіки молодшого покоління як засіб попередження правопорушень є базою для розвитку та процвітання нашого суспільства.

Література

- Алексеев С.С. Право. Опыт комплексного исследования. – М., 1999.
 Вишневецький О. Сучасне українське виховання. – Львів, 1996.
 Законодавство України про адміністративну відповідальність. – Київ, 2000.
 Зеньковский В. Проблемы воспитания в свете христианской антропологии. – М., 1994.
 Петтышев Н. Педагогическая гармония. – К., 1996.

Р.Р. СІРЕНКО, М.О. САПРОНОВ

ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ: ВИЗНАЧЕННЯ ФЕНОМЕНА

"Здоровий спосіб життя" відображує орієнтовану діяльність особистості в напрямку збереження і розвитку особистого і суспільного здоров'я. Таким чином, здоровий спосіб життя пов'язаний з особистісно-мотиваційним втіленням індивідами своїх соціальних, психологічних, фізичних можливостей і здібностей.

"Здоровий спосіб життя" отображает ориентированную деятельность индивидуума в направлении укрепления и развития личного и социального здоровья. Таким образом, здоровый способ жизни тесно связан с личностно-мотивационным внедрением индивидуумами своих социальных, психологических, физических возможностей и способностей.

“A Healthy mode of life” expresses a personality activity orientation in area of strengthening a development of personal and social health. A So-and-so healthy mode of life is associated with personal motivation embodiment by individuals of its physical possibilities psychological, social, and abilities.

Актуальність. Фізична культура як складова загальної культури людства, багато в чому визначає поведінку людини на виробництві, в навчанні та побуті. Розвиток фізичної культури та спорту – один з найважливіших доданків соціальної політики, яка може забезпечити реальне втілення в життя гуманістичних ідеалів, цінностей і норм, що відкривають широкий простір для виявлення здібностей особистості, задоволення її інтересів і потреб.

Вчені зазначають, що “здоровий спосіб життя” (ЗСЖ) виражає спрямованість особистості на зміцнення і розвиток індивідуального та суспільного здоров’я, реалізує найбільш цінну форму профілактики захворювань – первинну профілактику, що запобігає їх виникненню, спрямовану на задоволення життєво важливих потреб в активних тілесно-рухових діях, фізичних вправах [1, 2].

Здоровий спосіб життя залежить від:

- об’єктивних суспільних умов (соціально-економічних чинників);
- конкретних форм життєдіяльності, що дозволяють втілювати його в основні сфери суспільного життя (навчання, працю, сімейно-побутову сферу та дозвілля);
- системи ціннісних відношень, направляючи свідому активність людей в русло ЗСЖ.

Донедавна під “здоров’ям” в переважаючій кількості випадків розумілося здоров’я у вузькому біологічному аспекті. З даної точки зору “здоров’я” можна розглядати як універсальну здібність до різносторонньої адаптації по відношенню до впливу зовнішнього середовища і зміни стану внутрішньої сфери. У цьому випадку йдеться про фізіологічні адаптаційні можливості людини. Але це лише частина поняття ЗСЖ.

Метою аналітичного вивчення проблеми було теоретичне визначення поняття “здорового способу життя”.

“Здоровий спосіб життя” в єдності його компонентів біологічного і соціального являє собою соціальну цінність, зміцнення якого найважливіша задача цивілізованого суспільства.

“Здоровий спосіб життя”, на думку провідних фахівців в сфері медицини та фізичної культури, це реалізація комплексу єдиної науково обґрунтованої медико-біологічної і соціально-психологічної системи профілактики заходів, в яких важливе значення має фізичне виховання. Належне поєднання праці і відпочинку, розвиток стійкості до психоемоціональних перевантажень, подолання труднощів, пов’язаних із складними екологічними умовами існування, і усунення гіпокінезії [3, 5].

Група авторів відмічають, що під “здоровим способом життя” розуміється діяльність, спрямована на зміцнення не тільки фізичного і психічного, але і етичного здоров’я, і що такий спосіб життя повинен реалізовуватися в сукупності всіх основних форм життєдіяльності (трудової, суспільної, сімейно-побутової, рекреаційної) [1, 3].

Виділяють три основних компоненти “здорового способу життя”:

- 1) об’єктивні суспільні умови;
- 2) конкретні форми життєдіяльності, що дозволяють реалізовувати здоровий спосіб життя;
- 3) систему ціннісних орієнтацій, що формують свідому активність.

“Здоровий спосіб життя” можна окреслити як спосіб життєдіяльності, спрямований на збереження і поліпшення здоров’я людей як умови і передумови існування та розвитку інших сторін способу життя. “Здоровий спосіб життя” втілює грань життєдіяльності, органічно властиву суспільству і спрямованої на турботу про людей.

“Здоровий спосіб життя” виражає орієнтованість діяльності особистості в напрямку зміцнення і розвитку особистого та суспільного здоров’я. Таким чином ЗСЖ пов’язаний з особистісно-мотиваційним втіленням індивідами своїх соціальних, психологічних, фізичних можливостей і здібностей. Відтак можна розуміти значення формування ЗСЖ як формування оптимальних умов функціонування індивіда в суспільстві.

Формування ЗСЖ не зводиться тільки до пропагування окремих видів медико-соціальної діяльності.

“Здоровий спосіб життя” – основа профілактики захворювань.

Треба підкреслити, що в ньому реалізується первинна профілактика захворювань, що запобігає їх виникненню та розширює діапазон адаптаційних можливостей людини. Однак функції ЗСЖ значно ширша, вона, виходить за рамки чисто медичної проблеми.

Дослідники відзначають, щоб будь-яка діяльність увійшла в повсякденний побут індивіда, щоб він міг досить постійно виділяти з часового бюджету певний період, а сама діяльність відбувається в просторі, а не тільки в його думках і мріях.

Сучасні умови життя впливають на організм людини фізично, біо- хімічно, біологічно, вони призводять до захворювань, які розповсюджені у суспільстві (невроз, втрата апетиту, головний біль, втома, і т.д.).

Відтак, в основу "здорового способу життя" слід покласти ряд основних принципів: - носієм "здорового способу життя" – є людина як особа діяльна і в біологічному, і в соціальному відношенні; - людина виступає як єдине ціле, в єдності біологічних і соціальних характеристик; - "здоровий спосіб життя" спрямований на повноцінне забезпечення соціальних функцій; - "здоровий спосіб життя" є запорукою попередження захворювань.

"Здоровий спосіб життя" – це типова суспільно-економічна формація життєдіяльності людини, що зміцнює адаптивні можливості організму людини, сприяє повноцінному виконанню соціальних функцій і досягненню активного довголіття, а також сукупність духовних цінностей, які мають різні види, форм і сприятливих для здоров'я ефектів для забезпечення оптимального задоволення потреб людини.

Сутність "здорового способу життя" – забезпечення оптимального задоволення потреб людини за умов оптимізації її розвитку, функціонування всіх систем організму у тісному зв'язку з суспільством.

Висновок.

Структура "здорового способу життя" – цілісна єдність предметно-речових основ (духовного, фізичного, соціокультурного компонентів). Структура ЗСЖ включає духовний, соціокультурний і фізичний простір розвитку та діяльності людини, як в екологічному так і предметно-речовому просторі, що, в свою чергу, залежить від економічних, промислово-виробничих, агрокультурних та соціокультурних чинників.

Формування "здорового способу життя" – складний системний процес, що охоплює багато аспектів способу життя у сучасному суспільстві і включає основні сфери та напрями побуту людини.

Література

- Васильченко В.К. Физическая культура для всех и для каждого. – М.: Физкультура и спорт, 1988. – 204 с.
- Вангороду П.А., Душанин А.П., Жолдак В.И. Основы физической культуры здорового образа жизни. – М.: Физкультура и спорт, 1996.
- Виноградский Н.Н. Образ жизни. Спорт. Личность. – Кишинёв, 1980.
- Жолдак В.И. Социология физической культуры и спорта. М.: Физкультура и спорт. – Кн. I., 1982.
- Клименко Л., Хобзей С., Березовецький А. Основи безпеки життєдіяльності: Навч. посіб. – Л.: Світлом, 2000. – 159 с.

В.І. СТАХНЕВИЧ

ДО ПРОБЛЕМИ ГЕНДЕРНОГО СТАНОВЛЕННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

У статті аналізуються деякі проблеми становлення студентської молоді.

В статье анализируются некоторые проблемы становления студенческой молодежи.

Some problems of student youth becoming are analysed by the author

Формування і виховання особистості – багатогранний процес, на який мають вплив як батьки, так і освітньо-виховні заклади, вузи, друзі, професійна та громадська діяльність, розуміння значення високої духовності, виховання волі та емоційної культури і т.д.

Загальноприйнятим є положення про те, що мета навчання та виховання людини у суспільстві полягає у формуванні її особистості, тобто, тих соціальних якостей та цінностей, які включають її у процес життя, розкривають здібності та можливості людини.